

Quicksan natuurtoets Tullekensmolenweg te Lieren

Een inventarisatie van beschermde flora en fauna

rapportnummer 1375

Quickscan natuurtoets Tullekensmolenweg in Lieren

Een inventarisatie van beschermde flora en fauna

Colofon

Hoog-Keppel : april 2014

Rapportnummer : 1375
Projectnummer : 2262

Opdrachtgever : Hunneman Milieu-advies Raalte B.V.
Contactpersoon : Mevr. L. van Hille

Opdrachtnemer : Stichting Staring Advies
Jonker Emilweg 11
6997 CB Hoog-Keppel
T 0314 641910

info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl

Auteur(s) : T. Asbreuk, MSc / ing. R. Boerboom

Eigendom

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever. Het rapport blijft eigendom van de opdrachtgever. Niets uit dit rapport mag worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt worden d. m. v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Stichting Staring Advies accepteert daarom op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van eventuele beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Stichting Staring Advies uitgevoerde onderzoek neemt. Stichting Staring Advies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Stichting Staring Advies; opdrachtgever vrijwaart Stichting Staring Advies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Kwaliteitszorg

Stichting Staring Advies is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het Netwerk Groene Bureaus is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Het Netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

www.netwergroenebureaus.nl

Inhoud

1	Inleiding en doel	4
2	Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden	5
3	Het ecologisch onderzoek	9
3.1	Methode	9
3.2	Resultaten	10
4	Flora- en faunawet	14
4.1	Toetsing aan de Flora- en faunawet	14
4.2	Wettelijke consequenties	18
5	Conclusie	19
Bijlage 1 Impressie plangebied		20
Bijlage 2 Wettelijk kader		20

1 Inleiding en doel

In verband met de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de locatie aan de Tullekensmolenweg 92 in Lieren is het noodzakelijk het plangebied ecologisch te beoordelen in het kader van de Flora- en faunawet. Het plan is om op de locatie nieuwe gebouwen te plaatsen. Mevrouw Liesbeth van Hille van Hunneman Milieu-Advies Raalte is betrokken bij de plannen en heeft via Archeodienst Staring Advies gevraagd om een quickscan natuurtoets uit te voeren op deze locatie. Dit is een vorm van verkennend natuuronderzoek dat op korte termijn en in een kort tijdsbestek kan worden uitgevoerd. Het heeft als voordeel dat bijvoorbeeld planologische procedures niet onnodig worden vertraagd.

Het doel van de quickscan is om snel te inventariseren of door de geplande ontwikkelingen schade kan ontstaan aan populaties van beschermde soorten flora en/of fauna en hoe deze schade beperkt of gecompenseerd kan worden.

Tijdens de uitvoering van het verkennende natuuronderzoek is het voorkomen van beschermde soorten planten en dieren op de locatie nagegaan. Daarnaast is onderzocht op welke wijze de plannen voor de locatie in overeenstemming kunnen worden gebracht met hetgeen bepaald is in de Flora- en faunawet.

Dit rapport is opgesteld conform het voorschrift zoals opgenomen in het aanvraagformulier "Aanvraag ontheffing, ingevolge artikel 75, vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet (Ontheffing voor ruimtelijke ingrepen)".

2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden

Gegevens plangebied

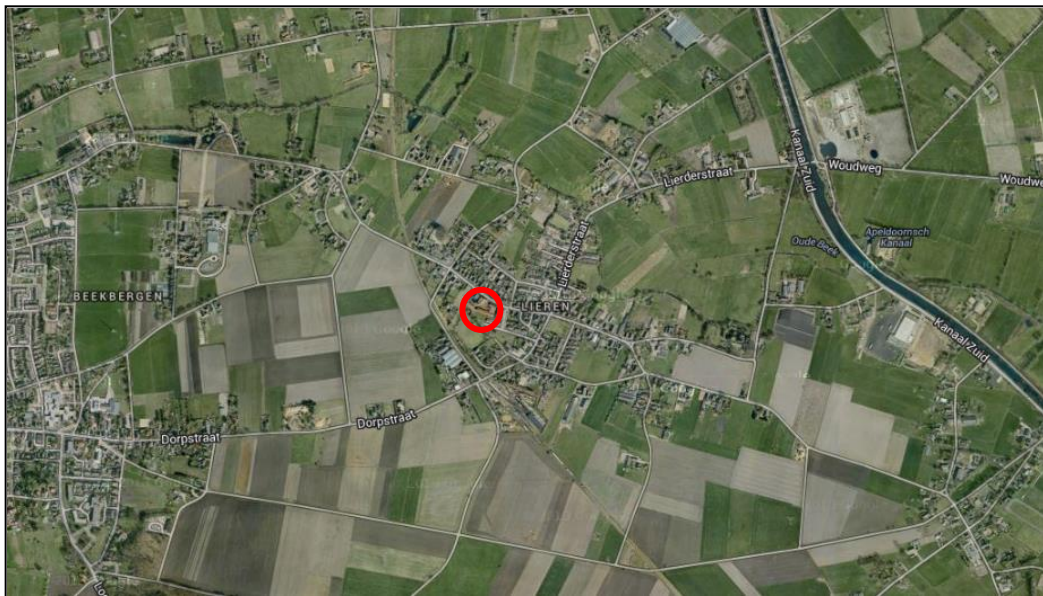
Locatie: Tullekensmolenweg 92
Plaats: Lieren
Gemeente: Apeldoorn
Provincie: Gelderland

Beschrijving van het plangebied

Het plangebied is gelegen in de bebouwde kom van Lieren, in de gemeente Apeldoorn (zie figuur 1). Het plangebied bestaat uit een enkel gebouw en de omliggende groenstructuren, met daartussen parkeergelegenheid en graslanden (zie figuur 2). De bebouwing rondom het plangebied bestaat onder andere uit een winkelpand, opslagloodsen, woningen en fabrieksgebouwen.

Geplande werkzaamheden

Men is voornemens nieuwbouw te realiseren op de graslanden binnen het plangebied, waarbij een deel van zuidwestelijk gelegen opslagloods zal worden gesloopt.

Figuur 1. Luchtfoto van de omgeving van het plangebied (rood) in Lieren

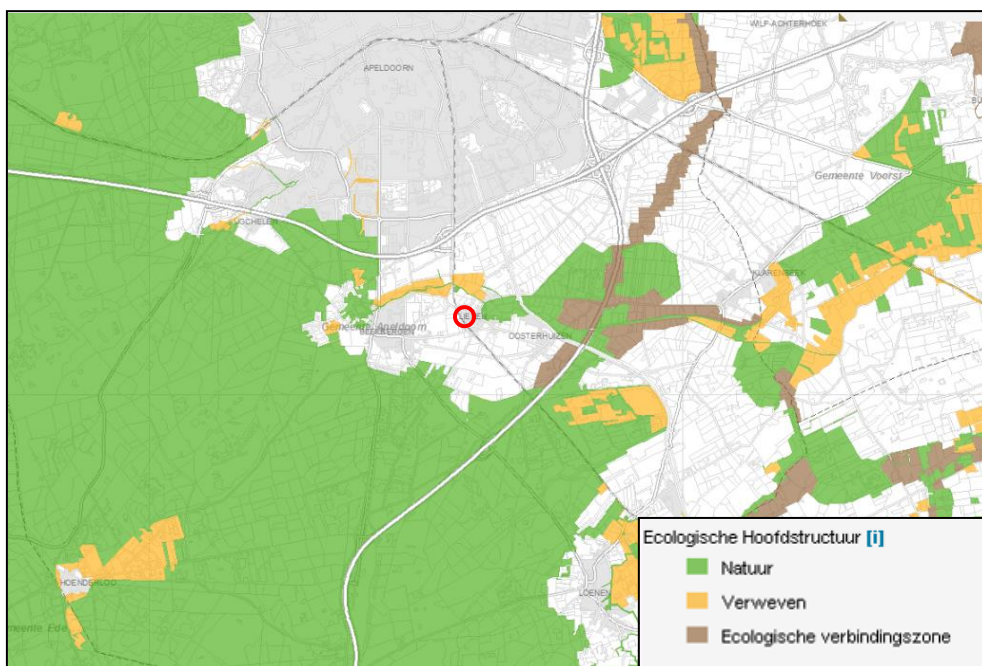
Figuur 2. Luchtfoto van het plangebied (rood) in Lieren.

Beschermde status plangebied

Ecologische hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangend netwerk van natuurgebieden en landbouwgebieden met veel natuurwaarden. De Ecologische Hoofdstructuur heeft als doel het behouden, beschermen en versterken van de rijkdom aan plant- en diersoorten (biodiversiteit). Hiermee wordt bijgedragen aan een (inter-)nationaal vitaal stelsel van natuurgebieden.

Binnen de Ecologische Hoofdstructuur geldt de “nee, tenzij”-benadering. Dit houdt in dat bestemmingsplanwijziging niet mogelijk is als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast, moet het bevoegd gezag erop toezien dat hiernaar door de initiatiefnemer onderzoek wordt verricht. Om een zorgvuldige afweging te kunnen maken heeft de provincie de te behouden wezenlijke kenmerken en waarden per gebied gespecificeerd. In de gehele EHS geldt de landschappelijke verwevenheid van natuur, bos en landschapselementen met cultuurgronden als wezenlijk kenmerk. Daarnaast zijn er per regio nog specifieke kenmerken aangewezen.

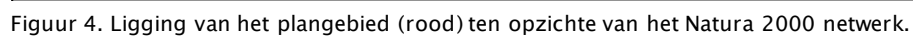
Figuur 3. Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) (groen).

Het plangebied ligt niet in de EHS (zie figuur 3). Het meest nabijgelegen EHS-gebied 'Oude beek' bevindt zich op ongeveer 180 meter van het plangebied. Overige EHS gebieden zoals de 'Veluwe' en het 'Beekbergerwoud' bevinden zich op ruimere afstand van het plangebied.

Effectbeoordeling EHS

Bij het toetsingskader van de EHS is geen sprake van externe werking. Ingrepen buiten de EHS hoeven niet te worden beoordeeld op hun effecten voor de wezenlijke kenmerken en waarden binnen de EHS. Er vindt geen ruimtebeslag op de EHS plaats. Er hoeft geen verdere EHS toetsing uitgevoerd te worden.

De Europese Unie heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote biologische, esthetische en economische waarde is. Om deze natuur te behouden heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden. Voor Nederland gaat het in totaal om 162 gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de 'Veluwe' (zie figuur 4). Dit Natura 2000-gebied ligt op ongeveer 1 km afstand van het plangebied. Verder van het plangebied bevinden zich onder andere de gebieden 'Uiterwaarden IJssel' (11 km) en 'Landgoederen Brummen' (6,5 km).

Door de ruime afstand tot het Natura 2000-gebied 'Veluwe', 'Uiterwaarden IJssel' en 'Landgoederen Brummen' en de geplande werkzaamheden in het plangebied, worden er geen nadelige effecten op dit beschermde gebied verwacht. Verdere toetsing of een vergunningsaanvraag in het kader van de Natuurbeschermingswet is niet noodzakelijk.

3 Het ecologisch onderzoek

3.1 Methode

Het verzamelen van gegevens heeft op twee manieren plaatsgevonden: via een literatuuronderzoek en er is gericht veldonderzoek uitgevoerd.

Literatuuronderzoek

Voor het verzamelen van bestaande verspreidingsinformatie van beschermde soorten zijn de volgende atlassen geraadpleegd:

- a. Nieuwe Atlas van de Nederlands Flora
- b. Atlas van Nederlandse Broedvogels
- c. Digitale zoogdieratlas van de Zoogdierverseniging VZZ
- d. De Zoogdieren van Overijssel
- e. De amfibieën en reptielen van Nederland
- f. De dagvlinders van Nederland
- g. De Nederlandse libellen

Veldonderzoek

Het plangebied is door een onderzoeker van Staring Advies onderzocht om de aanwezige biotopen te kunnen beschrijven, om een inschatting te kunnen maken van de mogelijk aanwezige beschermde soorten en incidentele waarnemingen te kunnen doen van beschermde flora en fauna (zie tabel 1).

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
T. Asbreuk	1	17-04-2014	11.30 uur	Half bewolkt, droog, 10 °C, wind 2 Bft

Tabel 1. Veldonderzoek.

3.2 Resultaten

Deze paragraaf bespreekt de resultaten van het literatuuronderzoek en het veldonderzoek.

3.2.1 Literatuuronderzoek

1. Verspreidingsatlassen

Flora

De Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora geeft voor de kilometerhokken (195-463 en 196-463) waarbinnen het plangebied zich bevindt, de aanwezigheid van de volgende beschermde plantensoorten weer:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): gewone vogelmelk en kleine maagdenpalm.
- Flora- en faunawet, tabel 2 (matig beschermd): -
- Flora- en faunawet, tabel 3 (streng beschermd): -

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of bovenstaande en/of andere beschermde plantensoorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Broedvogels

Raadpleging van de Atlas van Nederlandse Broedvogels van SOVON vogelonderzoek Nederland heeft voor de omgeving van het plangebied het voorkomen van een aantal broedvogels aangetoond. Een deel van de vogelsoorten kunnen een territorium bezetten in het plangebied of in de directe omgeving hiervan, waardoor ze gebruik kunnen maken van het plangebied. Het betreft hier vooral algemene vogelsoorten van bos, het agrarisch cultuurlandschap en enkele algemene watervogels. Naast algemene soorten als houtduif, boomkruiper, ekster, merel, koolmees, zanglijster en zwarte kraai zijn er een aantal Rode Lijstsoorten aangetroffen in het betreffende atlasblok. Het betreft soorten die mogelijk ook in het plangebied voor kunnen komen zoals groene specht, grauwe vliegenvanger, kneu en ringmus. Ook de buizerd, roek, steenuil, kerkuil, gierzwaluw en huismus, waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, zijn in de omgeving van het plangebied aangetroffen. Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of deze vogelsoorten voor kunnen komen in het plangebied of directe omgeving, waardoor ze mogelijk negatieve effecten ondervinden van de geplande ruimtelijke ontwikkelingen.

Zoogdieren

De digitale zoogdieratlas van de Zoogdierverseniging VZZ (www.zoogdieratlas.nl) maakt voor de kilometerhokken (195-463 en 196-463) waarbinnen het plangebied ligt melding van een aantal beschermde zoogdiersoorten. Het betreft de volgende soorten:

- Flora- en faunawet, tabel 1 (licht beschermd): egel, huisspitsmuis, konijn, mol, rosse woelmuis, veldmuis en aardmuis.
- Flora- en faunawet, tabel 2 (matig beschermd): -.
- Flora- en faunawet, tabel 3 (streng beschermd): das.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of deze beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Amfibieën, reptielen en vissen

De Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985 – 2005 en de Vissenatlas Gelderland maakt in de omgeving van het plangebied geen melding van amfibieën, reptielen of vissen.

- Flora- en faunawet, tabel 2 (matig beschermd): rivierdonderpad en beekprik.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of de bovengenoemde soorten en/of andere beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

Ongewervelde dieren

Raadpleging van diverse websites en literatuur maken voor het plangebied en de directe omgeving van het plangebied melding van de volgende beschermde soort:

- Flora- en faunawet, tabel 2 (matig beschermd): vliegend hert.

Tijdens het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt of de bovengenoemde soort en/of andere beschermde soorten voor kunnen komen in het plangebied en de directe omgeving.

3.2.2 Veldonderzoek

Flora

Het plangebied bestaat uit enkele bedrijfsgebouwen, een winkelpand en voedselrijke weilanden. Tijdens het veldbezoek zijn onder andere gewone paardenbloem, bosaardbei, reigersbek, straatgras, brede weegbree, ridderzuring, veldzuring en melganzenvoet. Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Gezien de urbane, droge en voedselrijke omstandigheden worden de in de literatuur vermelde licht beschermde plantensoorten gewone vogelmelk en kleine maagdenpalm hier niet verwacht.

Broedvogels

Een volledige broedvogelkartering heeft niet plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek zijn in en rondom het plangebied de volgende vogelsoorten aangetroffen: huismus, heggemus, koolmees, pimpelmees, houtduif, gaai, tijaftaf en merel. Dit komt overeen met de in de literatuur aangetroffen soorten (zie paragraaf 3.2.1). Een deel van de aangetroffen soorten broedt mogelijk in het plangebied. Verder is het gebied geschikt als foerageergebied voor enkele vogelsoorten.

Vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn

Van de te verwachten soorten met vaste verblijfplaatsen die jaarrond beschermd zijn is één soort binnen het plangebied aangetroffen: huismus. Tevens kan men de gierzwaluw als broedvogel in het plangebied verwachten. Een scheve dakpan, ruimte onder de goot, onvolkomenheden in de bouw, zijn plaatsen die geschikte nestgelegenheid bieden aan beide soorten.

Zoogdieren

Tijdens het veldonderzoek zijn geen (sporen van) zoogdieren aangetroffen. Mogelijk wordt het plangebied gebruikt als foerageergebied door de, in de literatuur vermelde, licht beschermde soorten als egel, konijn en mol (zie paragraaf 3.2.1). Ook wordt in de literatuur melding gemaakt

van de steng beschermde das (flora- en faunawet, tabel 3) (zie paragraaf 3.2.1). Tijdens het archeologisch onderzoek zijn 2 konijnen aangetroffen in het plangebied (meded. S. Koeman, Archeodienst). Daarnaast kan ook de matig beschermde steenmarter (flora- en faunawet, tabel 2) binnen het plangebied voorkomen.

Das

De das is in de omgeving van het plangebied aangetroffen. Van de das zijn de vaste rust- en verblijfplaatsen (burchten) beschermd. Tijdens het veldbezoek zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen en geen (sporen van) dassen in het plangebied aangetroffen. Dassenburchten worden gezien de ongeschiktheid van de habitat en de regelmatige verstoring niet verwacht binnen het plangebied.

Steenmarter

Van de steenmarter zijn de vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd. Tijdens het veldbezoek zijn geen vaste rust- en verblijfplaatsen en geen (sporen van) steenmarters in het plangebied aangetroffen. De te slopen gebouwen zijn potentieel geschikt als rust- of verblijfplaats voor de steenmarter.

Overige matig of streng beschermde grondgebonden zoogdieren (Flora- en faunawet, tabel 2 en 3) worden niet verwacht. Het plangebied is voor deze soorten ongeschikt als leefgebied. Het literatuuronderzoek (zie paragraaf 3.2.1) bevestigt de afwezigheid van streng beschermde grondgebonden zoogdieren voor de omgeving van het plangebied.

Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen staan vermeld in tabel 3 en de Habitatrichtlijn. Dit betekent dat alle vleermuissoorten streng beschermd zijn. Het is aannemelijk dat er in de te slopen en te renoveren panden, bijvoorbeeld onder het pannendak, in spouwmuren, achter betimmeringen e.d. vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn. De panden zijn via geschikte toegangsgaten en kieren van buitenaf vrij toegankelijk, wat betekent dat deze gebouwen door gebouwbewonende vleermuizen in gebruik kunnen zijn.

Bomen met holten ontbreken in het plangebied, waardoor de aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende soorten uitgesloten is. Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Ook bomenrijen ontbreken binnen het plangebied, hierdoor zijn er geen vliegroutes van vleermuizen te verwachten.

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën aangetroffen. Er bevinden zich geen voortplantingsbiotopen voor amfibieën binnen de grenzen van het plangebied. Net buiten het plangebied liggen enkele greppels en beeklopen die geschikt zijn als voortplantingsbiotoop voor licht beschermde amfibieënsoorten als gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander.

Reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen aangetroffen en worden binnen het plangebied ook niet verwacht.

Vissen

In het plangebied is geen open water aanwezig. Geschikt leefgebied voor vissen ontbreekt.

Ongewervelden

Vliegend hert

In de omgeving van het plangebied is in het verleden het vliegend hert aangetroffen. Het vliegend hert is echter afhankelijk van kwijnende eiken, eikenhakhout of dood eikenhout. Gezien het ontbreken van eiken binnen het plangebied wordt er geen vliegend hert verwacht.

4 Flora- en faunawet

4.1 Toetsing aan de Flora- en faunawet

De effecten op de flora en fauna en de wettelijke consequenties zijn ingeschat aan de hand van de geplande werkzaamheden.

Sinds 1 maart 2005 is een nieuwe AMvB van kracht waarin de vrijstellingen worden geregeld met betrekking tot artikel 75 van de Flora- en faunawet. Deze AMvB bestaat uit 3 tabellen waarbij tabel 1 soorten de lichtste bescherming en tabel 3 de zwaarste bescherming genieten (zie bijlage 2). Voor tabel 1 soorten betekent dit dat voor ruimtelijke ontwikkelingen als de op deze locatie geplande werkzaamheden, geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd. Voor tabel 2 en 3 soorten dient overtreding van de Flora- en faunawet voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Als dit niet mogelijk is dient een ontheffing aangevraagd te worden, in combinatie met het nemen van compenserende maatregelen.

Flora

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Het plangebied is niet geschikt als groeiplaats voor de, in de literatuur vermelde, licht beschermde soorten gewone vogelmelk en kleine maagdenpalm (Flora- en faunawet, tabel 1). Voor tabel 1 soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen automatisch de vrijstellingsregeling. Het plangebied is ook niet geschikt als groeiplaats voor overige beschermde plantensoorten door het ontbreken van geschikte omstandigheden en het intensieve gebiedsgebruik. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroep.

Broedvogels

Alle aangetroffen en te verwachten vogelsoorten zijn beschermd krachtens de Flora- en faunawet en de Vogelrichtlijn. Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Dit betekent dat het verstoren, verontrusten, doden en anderszins nadelig beïnvloeden van deze soortgroep niet is toegestaan. Voor vogels geldt dat deze tijdens de broedperiode het meest gevoelig zijn voor verstoring. De rest van het jaar zijn zij flexibeler en is de kans op nadelige effecten door de werkzaamheden voor de individuen aanzienlijk minder. Hierdoor is het raadzaam met de werkzaamheden te starten buiten het broedseizoen. Als de werkzaamheden in volle gang zijn bij aanvang van het broedseizoen, is het verstoringeffect op (broed)vogels minimaal. Het broedseizoen ligt, afhankelijk van de weeromstandigheden en aanwezige soorten, ruwweg tussen 15 maart en 15 juli. Broedgevallen buiten deze periode zijn ook beschermd.

Vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn

Van een aantal soorten zijn de vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd. Onder andere de nesten van de gierzwaluw en de huismus zijn jaarrond beschermd. Tijdens het veldbezoek is de huismus waargenomen net buiten het plangebied. Daarnaast wordt de aanwezigheid van de gierzwaluw in het plangebied waarschijnlijk geacht. De te slopen en renoveren bedrijfspanden zijn geschikt als broedlocatie voor de gierzwaluw en huismus. Voor beide soorten is het uitvoeren van een aanvullend onderzoek noodzakelijk.

Gierzwaluw

Gierzwaluwen arriveren rond mei in Nederland en onderzoek naar verblijfplaatsen dient plaats te vinden in de periode 1 juni - 15 juli middels 2 avondbezoeken door een deskundige met aantoonbare ervaring op het gebied van inventariseren van gierzwaluwen. Het tijdstip van inventarisatie is de gehele dag, bij voorkeur van 18.00 uur tot zonsondergang en onder gunstige weersomstandigheden (droog, weinig wind).

Huismus

Onderzoek naar huismussen dient plaats te vinden in de periode 1 april – 15 juli middels 2 ochtendbezoeken door een ervaren vogeldeskundige. Hierbij wordt gezocht naar territoriale (roepende) mannetjes en wordt gelet op nestindicerend gedrag (transport van voedsel, nestmateriaal etc).

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn 2 konijnen aangetroffen binnen het plangebied. Het konijn en de overige te verwachten soorten zijn, met uitzondering van de steenmarter, licht beschermd (Flora- en faunawet, tabel 1). Bij ruimtelijke ingrepen geldt voor licht beschermde soorten automatisch de vrijstellingsregeling. De matig beschermde steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2) kunnen in het plangebied verwacht worden.

Steenmarter

Het voorkomen van de matig beschermde steenmarter (Flora- en faunawet, tabel 2) is alleen ontheffingsplichtig wanneer er vaste verblijfplaatsen aanwezig zijn. Hiervan is mogelijk sprake in het plangebied. Het plangebied is dan ook mogelijk een essentieel leefgebied voor de soort. Nader onderzoek naar het voorkomen van de steenmarter is dan ook noodzakelijk.

Vleermuizen

De verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd. De te slopen woningen zijn potentieel geschikt als verblijfplaats voor de gebouwbewonende soorten gewone dwergvleermuis, laatvlieger en mogelijk gewone grootvleermuis.

Om te bepalen of aanvullend onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk is, worden de resultaten van de quickscan getoetst aan de checklist van Het Protocol voor vleermuisinventarisaties van de Gegevensautoriteit Natuur en de Zoogdierverseniging VZZ. Hieronder zijn de relevante passages uit de checklist weergegeven:

1. Zijn er gebouwen?

Ja

Biedt de gebouwen mogelijk winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen voor vleermuizen (denk aan de spouwmuur, dakpannen, kelders, luiken aan de muur, gevelbekleding, zolders, daklagen, kruipruimtes etc.)?

Ja → Nader onderzoek naar winter-, kraam-, zomer- en paar verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen is noodzakelijk.

2. Zijn er bomen?

Ja

Zijn er (zichtbare) holtes, spleten, scheuren, losse bast in de boom (bomen)?

Nee → Nader onderzoek naar zomer- en paar verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen is niet noodzakelijk.

3. Maken de struiken, gewassen, boom (bomen) deel uit van een mogelijke route/verbinding?

Ja → Indien de singel ten zuiden van de bedrijfsgebouwen, langs de weilanden, wordt gekapt is nader onderzoek naar routes van vleermuizen noodzakelijk. Als de singel rondom de weide gespaard blijft is naderonderzoek niet noodzakelijk.

Wanneer de bedrijfsgebouwen worden gesloopt of gerenoveerd en de aanwezige beplanting ten zuiden van de bedrijfsgebouw wordt verwijderd zal gericht onderzoek naar het voorkomen van vleermuizen noodzakelijk zijn.

Het protocol (zie tabel 3) adviseert om bij het vermoeden op verblijfplaatsen en vliegroutes van de genoemde soorten gericht vleermuisonderzoek uit te voeren middels 2 avond- of ochtendbezoeken in de periode april – juli en 2 avondbezoeken in de periode augustus – september.

functie en onderzoeksconditie	Pipistrellus pipistrellus	Plecotus auritus	Eptesicus serotinus
versie 27 maart 2013	gewone dwergvleermuis	gewone grootoorvleermuis	laativlieger
kraamverblijfplaats			
periode van	(10 mei) 15 mei - 15 jul (20 jul)	15 mei - 15 jul (1 aug)	(10 mei) 15 mei - 15 jul (1 aug)
starttijd t.o.v. zonsondergang	0 min na	30 min na [maximaal donker]	0 min na
eindtijd t.o.v. zonsopkomst *	(30 min) 0 min voor	(30 min) 60 min voor	
aantal & duur veldbezoeken	2 x 2 uur	2 x 2 uur	2 x 2 uur, 's avonds
periode tussen veldbezoeken	tenminste (10) 30 dagen	tenminste (10) 30 dagen	tenminste (10) 30 dagen
werkwijze bij determinatie	geluidswaarneming, altijd mogelijkheid opname [& sonogram]	geluidswaarneming, opname [& sonogram]	geluidswaarneming, altijd mogelijkheid opname [& sonogram]
temperatuur hoger dan	(7 - 9°C) 10°C	5°C	(10 - 11) 12°C
windkracht minder dan	5 Bft (6 Bft)	3 Bft	5 Bft (7 Bft)
maximale neerslag	motregen	geen regen	motregen
zomerverblijfplaats			
periode van	(1 apr) 15 apr - 15 okt (1 dec)	(1 apr) 15 apr - 15 aug (1 nov)	15 mei - 15 sep (15 okt)
starttijd t.o.v. zonsondergang	0 min na	30 min na [maximaal donker]	0 min na
eindtijd t.o.v. zonsopkomst *	(30 min) 0 min voor	(30 min) 60 min voor	
aantal & duur veldbezoeken	2 x 2 uur, waarvan ten minste 1 ochtend *	2 x 2 uur	2 x 2 uur, waarvan tenminste 1 x 's avonds
periode tussen veldbezoeken	tenminste (10) 20 dagen	tenminste (10) 20 dagen	tenminste (10) 20 dagen
werkwijze bij determinatie	geluidswaarneming, altijd mogelijkheid opname [& sonogram]	geluidswaarneming, opname [& sonogram]	geluidswaarneming, altijd mogelijkheid opname [& sonogram]
temperatuur hoger dan	7°C	5°C	12°C
windkracht minder dan	5 (tot 6) Bft	3 Bft [jaagt ook binnen]	5 Bft (7 Bft)
maximale neerslag	motregen	geen regen	motregen
paarverblijf- & zwermplaats			
periode van	(15 jul) 15 aug - 1 okt (1 nov)	(15 mrt - 1 mei &) 15 aug - 1 okt	{1 aug - 15 okt}
starttijd t.o.v. zonsondergang [of tijdstip]	(0 min) 60 min na	0 min na [maximaal donker]	{{(15 min na) 30 min na}}
eindtijd t.o.v. zonsopkomst *	0 uur voor, eerder bij kou	0 uur voor	
aantal & duur veldbezoeken	2 x 2 uur	2 x 2 uur	{2 x 2 uur, waarvan tenminste 1 x 's avonds}
periode tussen veldbezoeken	tenminste (10) 20 dagen	tenminste (10) 20 dagen	{tenminste (10) 20 dagen}
werkwijze bij determinatie	geluidswaarneming, altijd mogelijkheid opname [& sonogram]	geluidswaarneming, opname [& sonogram]	geluidswaarneming, altijd mogelijkheid opname [& sonogram]
temperatuur hoger dan	6°C	5°C	(10) 12°C
windkracht minder dan	5 (tot 6) Bft	3 Bft	5 Bft (7 Bft),
maximale neerslag	motregen	geen regen	motregen

Tabel 3. Voorgestelde onderzoeksinspanning naar vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen conform het vleermuisprotocol (2013).

Overige diersoorten

Amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden zijn niet aangetroffen. Voor de, in de literatuur vermelde, licht beschermde soorten geldt automatisch de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Gezien het ontbreken van voortplantingswater en geschikt leefgebied zijn matig en/of streng beschermde amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden niet te verwachten in het plangebied. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroepen.

4.2 Wettelijke consequenties

Flora

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Broedvogels

Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Start de werkzaamheden buiten het broedseizoen (tussen 15 maart en 15 juli).

Gierzwaluw

Bij sloop van de zuidwestelijke loods is nader onderzoek naar aanwezigheid van broedlocaties van de gierzwaluw noodzakelijk. Hiervoor dienen voor de gierzwaluw twee avondbezoeken uitgevoerd te worden in de periode 1 juni - 15 juli.

Huismus

Bij sloop van de zuidwestelijke loods is nader onderzoek naar aanwezigheid van broedlocaties van de huismus noodzakelijk. Hiervoor dienen twee ochtendbezoeken uitgevoerd te worden in de periode 1 april – 15 juli. Hierbij wordt gezocht naar territoriale mannetjes en wordt beoordeeld of op de locatie wordt gebroed.

Grondgebonden zoogdieren

Steenmarter

Gericht onderzoek naar het voorkomen van de steenmarter is noodzakelijk om te bepalen of de gebouwen in gebruik zijn als vaste rust- of verblijfplaats. Hiervoor dient één dagbezoek uitgevoerd te worden tijdens de voortplantingsperiode van steenmarters (1 maart – 1 september).

Vleermuizen

Indien de zuidoostelijke loods wordt gesloopt zal gericht onderzoek naar het voorkomen van vleermuizen noodzakelijk zijn. Het vleermuisprotocol adviseert om bij het vermoeden op verblijfplaatsen van de gebouwbewonende soorten gewone dwergvleermuis, laatvlieger en mogelijk gewone grootvleermuis gericht vleermuisonderzoek uit te voeren middels 2 avond- of ochtendbezoeken in de periode april – juli en 2 avondbezoeken in de periode augustus – september. Daarnaast is er voor de gewone grootvleermuis één extra ronde noodzakelijk tussen 15 maart – 1 mei.

Amfibieën

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Reptielen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Vissen

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

Overige diersoorten

Geen nader onderzoek noodzakelijk. Geen ontheffing noodzakelijk.

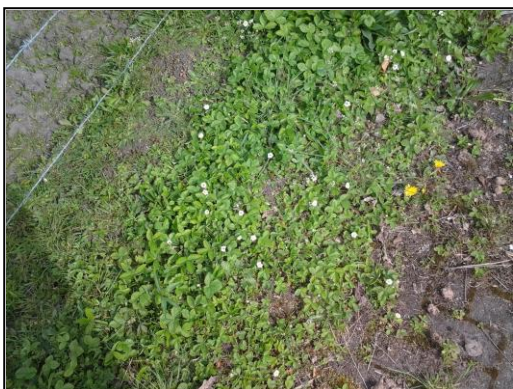
5 Conclusie

Aan de hand van de resultaten van de quickscan natuurtoets op de locatie Tullekensmolenweg in Lieren trekken we de volgende conclusie:

Bij sloop van de bebouwing is aanvullend onderzoek noodzakelijk naar:

- Gierzwaluw
- Huismus
- Steenmarter
- Vleermuizen

Bijlage 1 Impressie plangebied

Bijlage 2 Wettelijk kader

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet beschermt planten en dieren tegen negatieve invloeden en bevat hiervoor diverse concrete verbodsbepalingen:

- beschermde inheemse dieren mogen niet verstoord, gevangen of gedood worden;
- beschermde inheemse plantensoorten mogen niet vernield, beschadigd of ontworteld worden;
- nesten, rustplaatsen en voortplantingsplaatsen van beschermde soorten mogen niet verstoord of vernield worden.

De Flora- en faunawet kent drie verschillende beschermingsregimes. Hiertoe zijn de beschermde planten en dieren onderverdeeld in drie categorieën, elke categorie kent een eigen beoordelingstoets voor ontheffingverlening (zie tabel 1).

Beschermde flora en fauna	Zonder gedragscode	Met gedragscode
Algemene soorten (tabel 1 ff-wet)	Algemene vrijstelling	Algemene vrijstelling
Overige soorten (tabel 2 ff-wet)	"Lichte" toets	Vrijstelling
Streng beschermde soorten (tabel 3 ff-wet)	"Uitgebreide" toets	"Uitgebreide" toets

Tabel 1. Beoordelingstoets voor ontheffing.

Tabel 1 maakt melding van een gedragscode. In een gedragscode is opgenomen hoe werkzaamheden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan beschermde soorten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden gehandeld wordt volgens de gedragscode, en dit ook aangetoond kan worden, geldt een vrijstelling of lichtere toetsing (zie tabel 1). De gedragscode moet wel door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurd zijn, alvorens deze een wettelijke status heeft.

Flora- en faunawet, tabel 1: Algemene vrijstelling

Veel soorten die in de Flora- en faunawet zijn opgenomen, komen in Nederland algemeen voor. Voor verstoring van deze soorten bij uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig onderhoud, beheer of gebruik, of bij ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, geldt een algemene vrijstelling en is dus geen ontheffing nodig.

Flora- en faunawet, tabel 2: "Lichte" toets

Wanneer soorten uit de tweede categorie negatief beïnvloed worden en niet gehandeld wordt volgens een gedragscode, geldt bij de ontheffingsaanvraag de "lichte" toets. Hierbij moet aangetoond worden dat de werkzaamheden er niet toe mogen leiden dat het voortbestaan van de soorten in gevaar wordt gebracht. Werken volgens de Gedragscode Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelingssector geeft vrijstelling voor deze categorie van beschermde soorten. Er hoeft hiervoor geen ontheffing aangevraagd te worden. Er mag echter geen afbreuk gedaan worden aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. De populatie in het gebied mag geen gevaar lopen om uit te sterven. Hiervoor moeten maatregelen getroffen worden, die opgenomen worden in een ecologisch werkprotocol.

Flora- en faunawet, tabel 3: “Uitgebreide” toets

Wanneer soorten uit tabel 3 voorkomen in een gebied dienen er maatregelen getroffen te worden om behoud van de lokale populatie, bescherming van individuen en de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen. Hiervoor dienen mitigerende en mogelijk compenserende maatregelen getroffen te worden. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Indien vaste verblijfplaatsen worden beschadigd of weggehaald of behoud van de lokale populatie dan wel bescherming van de aanwezige individuen niet kan voldoende worden gegarandeerd, dienen compenserende maatregelen te worden uitgevoerd én dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen. Voor deze soorten geldt echter dat alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang genoemd in de Habitatrichtlijn of Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantsoorten.

Dat zijn voor Bijlage IV-soorten Habitatrichtlijn:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

en voor Bijlage 1: AMvB-soorten:

- bescherming van flora en fauna;
- volksgezondheid en openbare veiligheid;
- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Vogels

Alle vogels in Nederland zijn streng beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor vogels geldt dat er alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang zoals vermeld in de Vogelrichtlijn. Dat zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid en openbare veiligheid.

Overtreding van de Flora- en faunawet dient voorkomen te worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van de soorten. Het betreft hier de functies van het leefgebied die ervoor zorgen dat de soort succesvol kan rusten of voortplanten, bijvoorbeeld migratieroutes en foerageergebied. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door Dienst Regelingen. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

Bescherming van vogelnesten

Tijdens werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als maatregelen getroffen worden die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen nesten verplaatst of verwijderd worden, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het *gehele* seizoen:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Nesten die *niet* het hele jaar door zijn beschermd

Er zijn ook vogelnesten die worden aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

De soorten uit bovenstaande categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Zorgplicht (art 2 Flora- en faunawet)

Naast bovenstaande verplichtingen voor beschermde soorten geldt bovendien voor alle soorten, plant en dier, de zogenaamde zorgplicht. In de zorgplicht is opgenomen dat alle planten en dieren een intrinsieke waarde hebben en onvervangbaar zijn. De zorgplicht is een fatsoenseis en houdt in dat bij menselijk handelen voldoende zorg in acht genomen wordt om in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk te beschermen.

stichting starring advies

Jonker Emilweg 11
6997 CB Hoog-Keppel

T 0314 641910

info@staringadvies.nl
www.staringadvies.nl

Dit rapport is afgedrukt op FSC-gecertificeerd en CO2-neutraal papier.